

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 24.02.2023

Sayı: 6128

78700

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98. Ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Aylin CESUR
Isparta Milletvekili

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından yayınlanan ve 2019 yılında yürürlüğe giren Türkiye Deprem Tehlike Haritasında ülkemizde bulunan aktif fay hatları ve tehlike dereceleri yer almaktadır. Kent merkezini kesen doğrudan diri fay bulunmamakla birlikte Isparta, Türkiye'de 24 adet şehirden geçen diri faylardan biri olan Burdur iline çok yakın olması sebebiyle tehlikeli depremlere maruz kalabilecek 1. derece riskli bir konumdadır. Isparta İli ve yakın çevresi, literatürde "Isparta Büklümü" (Açısı/Üçgeni) olarak adlandırılan tektonik yapı sonucu gelişen fay sistemlerinin etkisi altındadır. Isparta Büklümü, Batı Anadolu'da Fethiye Burdur Fay Zonu (FBFZ) ve Akşehir Fay Zonları (AFZ) arasında ters üçgen şeklinde bir yapıdadır. Isparta şehir merkezi, üçgenin üst kesimlerinde fay sistemlerinin kesişiminin hemen alt kısmında yer almaktadır. Isparta Büklümü/Açısı olarak adlandırılan bu bölge ayrıca Ege Bölgesi horst-graben sisteminin ürettiği depremlerden de etkilenmektedir. Geçmişte can ve mal kaybına sebebiyet veren depremlerin önemli bir kısmı aktif deprem kuşaklarından birinde bulunan Isparta ili ve çevresinde meydana gelmiştir. Aletsel dönemden günümüze Isparta ve yakın çevresinde büyüklüğü 5 ile 6 arasında 42, 6 ile 7 arasında 4 ve 7 büyüklüğünde 1 (1914-Burdur) olmak üzere toplam 47 deprem yaşanmıştır.

06.02.2023 Kahramanmaraş merkezli 10 ilde art arda meydana gelen depremler sonucunda büyük can kayıpları ve yaralanmalar olmuş, birçok yerleşim yeri yıkılmıştır. Yaşadığımız bu büyük afet bize bir kere daha göstermiştir ki, depreme karşı alınması gereken önlemlerde büyük eksikler ve aksaklıklar söz konusudur.

Bu bağlamda Isparta tüm ilçeleri ve köyleri ile beraber denetimden geçirilmeli, yerel yönetimler başta olmak üzere ilgili tüm kurumların ivedilikle hareket geçmesi gerekmektedir. Isparta'da riskli yer ve yapılar belirlenerek, bu bağlamda bir çalışma yapılması gerekmektedir. Afet ve acil durumlar sonrasında geçici barınma merkezleri hazır olana kadar geçecek süre içerisinde vatandaşların tehlikeli bölgeden uzaklaşarak toplanabileceği güvenli alanlar konusunda bilgilendirilmesi elzemdir.

Olası bir depremde Isparta'daki vatandaşlarımızın can kaybının yaşanmaması ve yapıların hasar görmemesi için ve alınan tedbirlere dair kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla;

- 1) Isparta ili için Deprem Master Planı var mıdır? Var ise bu plan kamuoyu ile paylaşılmış mıdır? Eğer böyle bir plan yok ise, neden Isparta için Deprem Master Planı hazırlanmamıştır?
- 2) Bir bölge imara açılırken, önce zemin etüdü yapılması gerekmektedir. Zemin etüdü uygulamasında bölgenin deprem riski açısından risk derecesi, olası bir fay hattına olan uzaklığı gibi özellikler detaylı olarak incelenir ve inşaata elverişli olup olmadığı belirlenir. Isparta ili için zemin etüt çalışması yapılmış mıdır? Eğer böyle bir çalışma mevcut ise, nerede yayınlanmıştır?
- 3) Süleyman Demirel Üniversitesi Deprem ve Jeoteknik Araştırma Merkezi'nin Jeoloji Mühendisliği ve Jeofizik Mühendisliği bölümlerinin üniversitenin kuruluşundan çok daha eski yıllara dayanan Isparta ili ile ilgili bilimsel çalışmaları olduğu bilinmektedir. Isparta'nın zemin ve temel etüdü konusunda bu çalışmalardan yararlanılmış mıdır?
- 4) Isparta ilinin bina envanteri bilinmemektedir. 1999 yılından önce Isparta'nın bina envanteri var mıdır? 1999-2011 yılları arasında bir bina envanteri var mıdır? 2011 sonrası için bir bina envanteri bulunmakta mıdır?

78700

- 5) Yapmış olduğumuz araştırmalar sonucunda deprem toplanma alanlarının belirlenmediğini gördük. Isparta'da olası bir depremde vatandaşların toplanabileceği "afet acil toplanma alanları" var mıdır? Var ise bu toplanma alanları nerededir ve bu bilgiler bugüne kadar kamuoyu ile neden paylaşılmamıştır? Yok ise, neden hazırlanmamıştır?
- 6) Var ise var olan afet acil toplanma alanlarının su, elektrik, ısınma, banyo, tuvalet gibi altyapı durumu nedir? Bu alanların çadır kurmaya elverişli bir arazi yapısı var mıdır?
- 7) Isparta ili volkanik yapısı, Göller Bölgesi'nde bulunması ve Burdur Fay Hattına yakın olması nedeniyle tehlikeli depremlere maruz kalabilecek 1. derece riskli bir konumdadır. Bu risk dikkate alındığında Isparta merkez ve ilçelerinde yaşanılması muhtemel depremlere karşı bakanlığınızın almış olduğu tedbirler nelerdir? Bu konuda yürüttüğünüz çalışmalar var mıdır? Var ise bu çalışmanın kapsamı nedir? Yok ise neden olası bir depreme karşı hazırlık yapılmamıştır?
- 8) Isparta kent merkezindeki kentsel dönüşüm uygulamaları 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanuna tabidir. Yüksek Yapılar Yönetmeliği'ne göre belirlenen, 10 kat ve üstü yapılardaki dayanıklılığı sağlayacak ölçütler konusunda ne yapılmıştır?
- 9) Isparta'daki deprem riski gözetilerek gerekli önlemlerin alınmasına yönelik bakanlığınız tarafından ayrılan bütçe nedir? Bu kapsamda bütçenin ne kadarı harcanmıştır?
- 10) 1-9. Maddelerdeki yukarıda bahse konu riskler, Isparta'nın ilçeleri için de geçerlidir ve kamuoyu ile paylaşılmalıdır. İlçelerimizle ilgili 1.-9. maddedeki soruları soruyoruz.
- 11) Deprem Tehlike Haritasına göre, ülkemizin yüzde 92'sinin deprem bölgeleri içerisinde olduğu, nüfusumuzun yüzde 95'inin deprem tehlikesi altında yaşadığı ve büyük sanayi kentlerinin yüzde 98'i ve barajlarımızın % 93'ünün deprem bölgesinde bulunduğu bilinmektedir. Yukarıda bahse konu sorular Isparta ili dışında kalan iller içinde geçerlidir.